

UCHWAŁA NR XXI/116/25
RADY POWIATU DZIERŻONIOWSKIEGO

z dnia 16 grudnia 2025 r.

**w sprawie przyjęcia „Programu działań na rzecz osób
z niepełnosprawnościami w Powiecie Dzierżoniowskim
na lata 2026-2030”**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (Dz.U. 2025 r., poz.1684) oraz art.35 a ust.3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2025 r., poz.913 z póź.zm.) oraz opinii Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych Rada Powiatu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Program działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w Powiecie Dzierżoniowskim na lata 2026-2030” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Powiatu
Dzierżoniowskiego

Jacek Grzebieluch

Program działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w powiecie dzierzoniowskim na lata 2026-2030

Dzierżoniów, grudzień 2025 roku

Spis treści

Program działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w powiecie dzierżoniowskim na lata 2026-2030.....	1
I. Wprowadzenie.....	3
II. Niepełnosprawność – problem społeczny.....	4
1. Orzekanie o niepełnosprawności.....	4
2. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych.....	6
3. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych.....	7
III. Dane statystyczne na temat niepełnosprawności w powiecie dzierżoniowskim.....	8
IV. Cele „Powiatowego programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w powiecie dzierżoniowskim na lata 2026 - 2030”..	10
V. Harmonogram realizacji „Programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w powiecie dzierżoniowskim na lata 2026-2030”....	14
VI. Podsumowanie.....	22

I. Wprowadzenie

Opracowanie i realizacja „Programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w Powiecie dzierzoniowskim na lata 2026–2030 jest wykonaniem postanowień art.35a, ust.1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych mówiącym, że jednym z zadań powiatu jest "opracowywanie i realizacja, zgodnych z powiatową strategią dotyczącą rozwiązywania problemów społecznych, powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie:

- rehabilitacji społecznej,
- rehabilitacji zawodowej i zatrudniania,
- przestrzegania praw osób niepełnosprawnych.

Istotą Programu jest określenie zadań Powiatu dzierzoniowskiego w zakresie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami zmierzających do pełnego indywidualnego rozwoju i zaspokojenia potrzeb osób z niepełnosprawnościami we wszystkich sferach i na każdym etapie życia, gwarantujących pełne uczestnictwo tych osób w życiu społecznym. Założeniem tego dokumentu jest wyrównanie szans osób z niepełnosprawnościami–mieszkańców Powiatu dzierzoniowskiego w życiu społecznym poprzez:

- a) tworzenie warunków umożliwiających zatrudnianie osób z niepełnosprawnościami,
- b) pomoc rodzinom osób z niepełnosprawnościami,
- c) tworzenie równych szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami,
- d) stworzenie osobom niepełnosprawnym warunków do udziału w różnych formach życia społecznego.

Celem głównym Programu jest zminimalizowanie skutków niepełnosprawności oraz umożliwienie zaspokajania potrzeb osób z niepełnosprawnościami we wszystkich obszarach życia.

Ze względu na złożoność działań Powiatu dzierzoniowskiego dotyczących osób z niepełnosprawnościami przyjęto wieloletni horyzont czasowy przy konstruowaniu programu, żeby móc na bieżąco dokonywać jego aktualizacji.

Program ma charakter otwarty, aby umożliwić w przyszłości podejmowanie różnorodnych działań i inicjatyw oraz włączanie się na różnych etapach jego realizacji nowych podmiotów, realizatorów i uczestników.

Na zasięg przedsięwzięć na rzecz osób z niepełnosprawnością, podejmowanych w latach 2026-2030, będą miały wpływ przede wszystkim środki PFRON oraz inicjatywy i możliwości finansowe Partnerów, jak również przepisy prawne dotyczące tej sfery działań.

II. Niepełnosprawność – problem społeczny.

1. Orzekanie o niepełnosprawności

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych z 27 sierpnia 1997 r. wprowadziła nowe definicje stopni niepełnosprawności:

- znaczny stopień niepełnosprawności – określa osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji;
- umiarkowany stopień niepełnosprawności – określa osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych;
- lekki stopień niepełnosprawności – określa osobę z naruszoną sprawnością organizmu, powodującą w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Wymienione powyższe stopnie niepełnosprawności ustalane są przez powiatowe zespoły orzekania o niepełnosprawności i nie uprawniają do otrzymania świadczenia rentowego.

Ponieważ niepełnosprawność trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza lub uniemożliwia samodzielną egzystencję, zasadne jest tworzenie warunków

umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym osobom z niepełnosprawnościami. Pomimo, że osoby z dysfunkcjami funkcjonują w otoczeniu rodzinnym, nawiązują kontakty społeczne (towarzyskie, sąsiedzkie), kontakty z różnymi instytucjami, to ich udział w życiu społecznym, ze względu na różne dysfunkcje, jest często ograniczony.

Od stopnia niepełnosprawności zależy czy osiągnie on odpowiednie wykształcenie, uzyska zatrudnienie, zapewni sobie materialne warunki życia, dostęp do infrastruktury medycznej i rehabilitacyjnej, do systemu edukacji czy kultury. Obok utrudnień spowodowanych stopniem niepełnosprawności funkcjonują też w społeczeństwie trudne do pokonania bariery świadomościowe – bierność, niezrozumienie, niewiedza a nawet strach. Dużą rolę w pokonaniu tych barier odgrywa rodzina, która spełnia w stosunku do osoby z niepełnosprawnością funkcję opiekuńczą i zapewnia materialny poziom życia. Określa również kierunek jej działań życiowych, inspirowanie do aktywności i wspiera psychicznie.

Do rozwiązywania problemów życiowych osób z niepełnosprawnościami i zaspokajania wielu potrzeb powołane zostały różnego rodzaju instytucje – lecznicze, rehabilitacyjne, społeczne. Ich działania zostały ukierunkowane na ludzi „sprawnych inaczej”. Obok nich działają instytucje realizujące potrzeby całego społeczeństwa (zakłady pracy, urzędy, szkoły), które mogą integrować osoby z niepełnosprawnościami z otoczeniem. Wszystkie te instytucje mogą stwarzać warunki do zaspokajania potrzeb życiowych osób z niepełnosprawnościami. Pomimo, że instytucje oraz organizacje wykonują liczne działania na ich rzecz to wiele jest jeszcze do zrobienia. W dużej mierze przyczyną tego są bariery architektoniczne, urbanistyczne i komunikacyjne. Często jednak niepełnosprawność traktowana jest jak odmienność. Wynika to z nieznaności problemów osób z niepełnosprawnościami, braku doświadczeń w kontaktach z nimi, co jest przyczyną nieumiejętności zachowania wobec nich. To wszystko może wywołać wśród osób z niepełnosprawnościami poczucie odrzucenia i wycofania się z podejmowanych działań związanych z pokonywaniem różnorodnych barier.

Brak akceptacji społecznej i nietolerancja utrudniają akceptację samych siebie i

nie sprzyjają nawiązywaniu kontaktów społecznych. Tak więc uczestnictwo osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym zależy nie tylko od nich samych, ale również od społeczeństwa, które tworzy klimat i warunki, w których te osoby znajdują swoje miejsce obok ludzi sprawnych.

2. Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja zawodowa dotyczy niepełnosprawnych osób w wieku aktywności zawodowej, a za cel stawia sobie przygotowanie do pracy oraz zapewnienie osobie niepełnosprawnej zatrudnienia, zgodnie z jej możliwościami psychofizycznymi i kwalifikacjami zawodowymi.

W żadnym ze stopni niepełnosprawności określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nie ma przeciwwskazań do podjęcia pracy, jeśli warunki, odpowiadające możliwościom psychofizycznym osoby zainteresowanej, pozwalają na jej zatrudnienie.

Orzeczenia wydawane przez lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych są na równi traktowane jak orzeczenia wydawane przez powiatowe zespoły do spraw orzeczenia o niepełnosprawności. Uznaje się orzeczenia:

- o całkowitej niezdolności do pracy i niezdolności do samodzielnej egzystencji – za stopień znaczny,
- o całkowitej niezdolności do pracy – za stopień umiarkowany,
- o częściowej niezdolności do pracy – za stopień lekki.

Na podstawie przepisów obowiązujących do sierpnia 1997 r. uznaje się zaliczenie do:

- I grupy inwalidów – za stopień znaczny,
- II grupy inwalidów – za stopień umiarkowany,
- III grupy inwalidów – za stopień lekki.

Orzeczenia dotyczące stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, a także stwierdzające niezdolność do samodzielnej egzystencji wydawane do 31 grudnia 1997 r., uznaje się jako:

- stopień znaczny – o ile przysługuje zasiłek pielęgnacyjny,
- stopień lekki – w pozostałych przypadkach.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. określa zadania powiatu z zakresu rehabilitacji zawodowej. Są to:

- pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe osób niepełnosprawnych,
- szkolenia i przekwalifikowania osób niepełnosprawnych,
- przyznanie jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej,
- zwrot kosztów stworzenia stanowiska pracy przystosowanego dla osoby niepełnosprawnej,
- zwrot kosztów zatrudnienia lub szkolenia pracowników niepełnosprawnych,
- zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy dla osoby niepełnosprawnej,
- dofinansowanie do oprocentowania kredytu bankowego.

3. Rehabilitacja społeczna osób niepełnosprawnych

Rehabilitacja społeczna to zespół działań, w szczególności organizacyjnych, leczniczych, psychologicznych, technicznych, szkoleniowych, edukacyjnych i społecznych, zmierzających do osiągnięcia, przy aktywnym uczestnictwie tych osób, możliwie najwyższego poziomu ich funkcjonowania, jakości życia i integracji społecznej. Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom z niepełnosprawnościami uczestnictwa w życiu społecznym.

Do zadań w ramach rehabilitacji społecznej (zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 1997r.) należą:

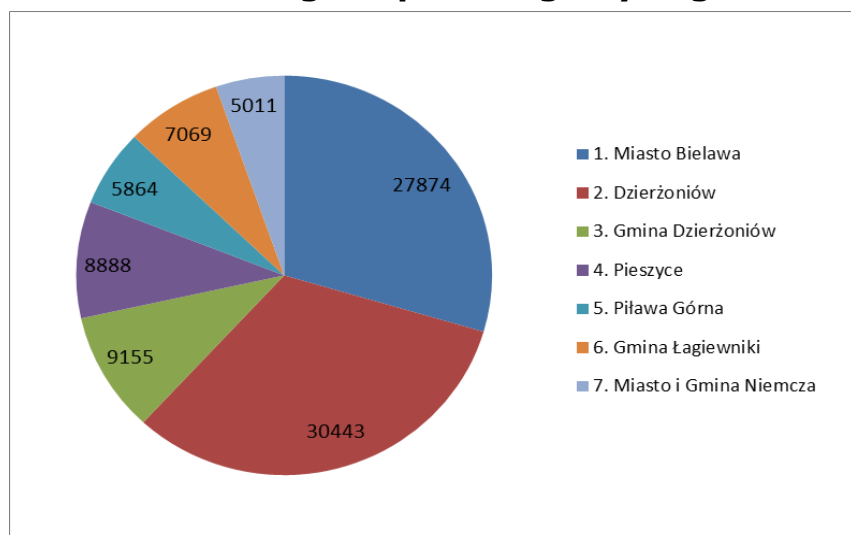
- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej
- dofinansowanie usług tłumacza języka migowego.

III. Dane statystyczne na temat niepełnosprawności w powiecie dzierzoniowskim

Z danych Głównego Urzędu Statystycznego z 31.12.2024 roku wynika, że Powiat dzierzoniowski liczy 479 km² obszaru, na którym zamieszkuje 94 304 mieszkańców. W skład powiatu wchodzi:

1. Miasto Bielawa – 27 874 mieszkańców,
2. Miasto Dzierżonów – 30 443 mieszkańców,
3. Gmina Dzierżonów – 9 155 mieszkańców,
4. Miasto i Gmina Pieszyce – 8 888 mieszkańców,
5. Miasto Piława Górna – 5 864 mieszkańców,
6. Gmina Łagiewniki – 7 069 mieszkańców,
7. Miasto i Gmina Niemcza – 5 011 mieszkańców.

Grafika obrazująca dane dotyczące liczby mieszkańców powiatu dzierzoniowskiego w poszczególnych gminach:

Dane o niepełnosprawności

Zdiagnozowanie skali występowania zjawiska niepełnosprawności jest trudnym, a wręcz nierealnym procesem. Część osób zaliczonych do niepełnosprawnych posiada orzeczenie wydane przez różne organy orzecznicze (ZUS, KRUS, PZON).

Aktualne informacje na temat osób z niepełnosprawnościami w Powiecie Dzierżoniowskim możliwe są do określenia przez ilość wydanych orzeczeń przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Dzierżonowie.

Tabela 1 – Liczba wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób poniżej 16. roku życia w latach 2021 – 2024

Rok	Liczbę wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób poniżej 16. roku życia
2021	174
2022	152
2023	224
2024	242

Grafika obrazująca dane z tabeli wyżej dotyczące liczby wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób poniżej 16. roku życia w latach 2021 – 2024:

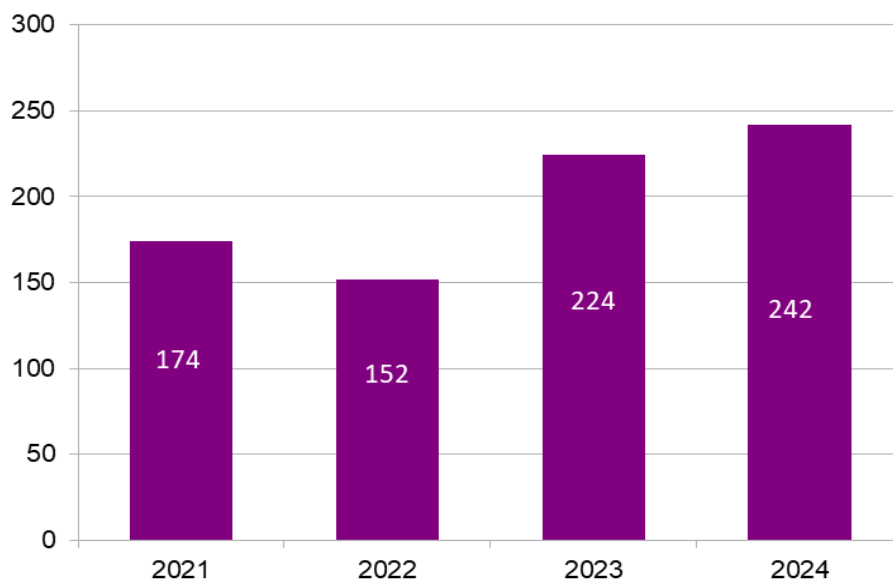
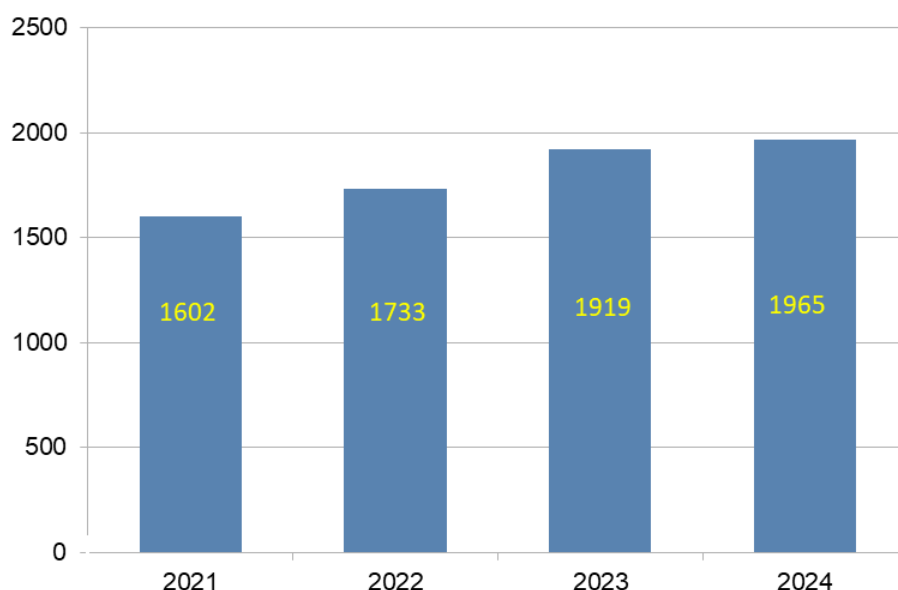

Tabela 2 – Liczba wydanych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności dla osób powyżej 16. roku życia w latach 2021 – 2024

Rok	Liczbę wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób powyżej 16. roku życia
2021	1602
2022	1733
2023	1919
2024	1965

Grafika obrazująca dane z tabeli wyżej dotyczące liczby wydanych orzeczeń o niepełnosprawności dla osób powyżej 16. roku życia w latach 2021 – 2024:

IV. Cele „Powiatowego programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w powiecie dzierzoniowskim na lata 2026 - 2030”

Cele strategiczne działań na rzecz osób niepełnosprawnych to:

- podnoszenie wiedzy i świadomości społeczności lokalnej w zakresie postrzegania niepełnosprawności;
- integracja osób z niepełnosprawnością ze społecznością powiatu;
- pełna realizacja zadań powiatu wynikająca z ustaw;
- tworzenie warunków do rehabilitacji fizycznej, psychicznej i zawodowej oraz edukacji;
- wyrównywanie szans w zakresie samoobsługi i potrzeb dnia codziennego;
- ograniczenie skutków niepełnosprawności;
- stworzenie formalnych podstaw do aplikowania o środki na realizację wskazanych celów.

Cele operacyjne działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami to:

- rehabilitacja społeczna realizowana przez:
 - zwiększenie dostępu do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny,
 - likwidację barier architektonicznych, technicznych, transportowych oraz barier w komunikowaniu się,

- tworzenie warunków do pełnego uczestnictwa osób niepełnosprawnych w życiu kulturalnym, sporcie, rekreacji i turystyce,
- wspieranie działalności warsztatu terapii zajęciowej jako placówki stwarzającej osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia;
- wspieranie aktywnej formy rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku poprzez dofinansowywanie turnusów rehabilitacyjnych;
- rehabilitacja zawodowa realizowana poprzez tworzenie warunków do aktywizacji zawodowej, zatrudnienia i przeciwdziałania skutkom bezrobocia osób z niepełnosprawnością;
- wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo osób z niepełnosprawnością z powiatu dzierzoniowskiego w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji;
- edukowanie społeczeństwa zmierzające w kierunku przeciwdziałania niepełnosprawności i dyskryminacji osób z niepełnosprawnością ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży niepełnosprawnej;
- integracja działań organizacji pozarządowych z działaniami samorządu lokalnego.

„Program działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w powiecie dzierzoniowskim na lata 2026-2030” jest dokumentem służącym realizacji polityki społecznej. Stanowi podstawę do realizacji programów celowych na rzecz osób z niepełnosprawnościami i pozyskiwania dodatkowych środków, między innymi na programy Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Funduszu solidarnościowego i innych. Jest to program otwarty, o dużym stopniu ogólności, co umożliwiać będzie podejmowanie różnorodnych, pożytecznych inicjatyw na rzecz osób z niepełnosprawnościami. Niniejszy program jest kontynuacją szeregu działań, które podjęto w ramach realizacji „Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie dzierzoniowskim w latach 2021-2025”.

Celem „Programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w powiecie dzierzoniowskim na lata 2026– 2030” jest zapewnienie i wspieranie skutecznych działań w zakresie zapobiegania niepełnosprawności, łagodzenia jej skutków, rehabilitacji, a także realizacja zadań zmierzających do pełnego

uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami w życiu społecznym. Oznacza to zapewnienie osobom z niepełnosprawnościami takich samych szans jak całej ludności oraz ich równy udział w ogólnej poprawie warunków życia stanowiącej rezultat rozwoju społecznego i ekonomicznego. Zadaniem władz państwowych i samorządowych jest wyrównywanie szans osób z niepełnosprawnościami oraz podjęcie działań niwelujących skutki niepełnosprawności. Nie zmniejsza to odpowiedzialności ogółu społeczeństwa, jednostek czy też organizacji, które już od lat są partnerami w tworzeniu spójnej i efektywnej polityki na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Partnerem samorządów w podejmowaniu działań służących poprawie warunków życia osób z niepełnosprawnościami i przełamywaniu barier powinny być organizacje pozarządowe. Mogą one w różny sposób służyć pomocą – formułując potrzeby, sugerując odpowiednie rozwiązania i świadcząc usługi uzupełniające poczynania władz.

Ważne jest, aby samorządy lokalne maksymalnie wykorzystały istniejące zasoby finansowe, rzeczowe, osobowe na cele związane z zapobieganiem kalectwu i zaspokajaniem potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Realizacja tych zadań będzie wymagać dłuższego okresu, podczas którego liczba osób z niepełnosprawnościami może ulec zwiększeniu. Dlatego jest sprawą ważną, aby do planów rozwoju lokalnego samorządy włączały bezpośrednie działania związane z zapobieganiem niepełnosprawności, rehabilitacją osób z niepełnosprawnościami i wyrównywaniem ich szans.

Na terenie powiatu dzierzoniowskiego działa wiele organizacji pozarządowych wspierających struktury samorządowe w realizacji zadań na rzecz osób niepełnosprawnych. Należą do nich m.in.:

- a) Stowarzyszenie Kobiet „AMAZONKI” w Dzierżoniowie,
- b) Integracyjne Stowarzyszenie Kompleksowej Rehabilitacji Aktywnej „ISKRA” w Dzierżoniowie,
- c) Stowarzyszenie Ochrony i Promocji Zdrowia im. Królowej Jadwigi w Dzierżoniowie,
- d) Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną Koło w Dzierżoniowie,
- e) Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski w Dzierżoniowie,

- f) Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Dzierżoniowie,
- g) Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy w Dzierżoniowie,
- h) Polski Związek Niewidomych Okręg Dolnośląski Koło w Dzierżoniowie,
- i) Związek Inwalidów Wojennych RP Zarząd Oddziału w Dzierżoniowie,
- j) Fundacja Salus Pro Familia w Dzierżoniowie,
- k) Fundacja L.M. Ochrony zdrowia, kultury i sportu w Dzierżoniowie,
- l) Klub Sportowy Niepełnosprawnych „START” w Dzierżoniowie,
- m) Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju i Integracji „UŚMIECH” w Dzierżoniowie,
- n) Fundacja Dzierżoniowski Uniwersytet Trzeciego Wieku
- o) Fundacja na Rzecz Ochrony i Promocji Zdrowia w Powiecie Dzierżoniowskim „PRO NOBIS” w Dzierżoniowie,
- p) Stowarzyszenie Rencistów i Emerytów „BIELAWA DOLNA” w Bielawie,
- q) Salus Aegroti Suprema Lex- Fundacja Pomocy Ludziom Chorym w Bielawie,
- r) Stowarzyszenie „Nowa Nadzieja” w Bielawie,
- s) Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „Ananas” w Bielawie,
- t) Stowarzyszenie Bielawski Uniwersytet Trzeciego Wieku,
- u) Sudeckie Stowarzyszenie Na Rzecz Ochrony Zdrowia „Szansa” w Bielawie,
- v) Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „Pryzmat” w Bielawie,
- w) Klub Osób Niewidomych, Niepełnosprawnych, Emerytów i Rencistów „RADOŚĆ” w Niemczy,
- x) Stowarzyszenie „LEPSZE JUTRO” w Pieszycach,
- y) Stowarzyszenie Klub Seniora „Babie Lato” w Łagiewnikach.

V. Harmonogram realizacji „Programu działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w powiecie dzierzoniowskim na lata 2026-2030”

L.p.	Zadanie	Sposób realizacji	Obszar realizacji	Ilość osób niepełnosprawnych objętych programem	Odpowiedzialny	Okres realizacji
1.	Modernizacja dźwigu osobowego	Wykonanie prac remontowo – modernizacyjnych polegających na demontażu, ewentualnych pracach adaptacyjnych oraz instalacji nowego urządzenia, odpowiednio dobranego do istniejących warunków i potrzeb użytkowników w budynku Filii DPS w Niemczy	Dom Pomocy Społecznej w Bielawie z Filią w Niemczy	76 osób	Dom Pomocy Społecznej w Bielawie	2026-2030
2.	Wypożyczenie budynku DPS w Bielawie w pełnowymiarowy dźwig osobowy	Inwestycja	Dom Pomocy Społecznej w Bielawie	49 osób	Dom Pomocy Społecznej w Bielawie	2026-2030
3.	Dostosowanie toalet dla osób odwiedzających do potrzeb osób niepełnosprawnych	Przeprowadzenie prac modernizacyjnych w budynku w Bielawie oraz w Niemczy	Dom Pomocy Społecznej w Bielawie	125 osób	Dom Pomocy Społecznej w Bielawie	2026-2030
4.	Rozwój bazy rehabilitacyjnej poprzez utworzenie dodatkowych sal rehabilitacyjnych oraz doposażenie istniejących	Rozszerzenie oferty rehabilitacyjnej poprzez doposażenie w dodatkowy sprzęt do rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami	Dom Pomocy Społecznej w Bielawie	125 osób	Dom Pomocy Społecznej w Bielawie	2026-2030
5.	Likwidacja barier architektonicznych i doposażenie w sprzęt rekreacyjny terenu wokół DPS	Modernizacja i doposażenie miejsc do terapii i rekreacji na terenie wokół budynków w Bielawie i w Niemczy wraz z modernizacją istniejących ciągów komunikacyjnych	Dom Pomocy Społecznej w Bielawie	125 osób	Dom Pomocy Społecznej w Bielawie	2026-2030
6.	Likwidacja barier transportowych	Zakup samochodu 9-osobowego z platformą do przewozu osób z niepełnosprawnościami	Dom Pomocy Społecznej w Bielawie	125 osób	Dom Pomocy Społecznej w Bielawie	2026-2030
7.	Zwiększenie	Zakup nowoczesnego sprzętu	Dom Pomocy Społecznej	125 osób	Dom Pomocy	2026-2030

L.p.	Zadanie	Sposób realizacji	Obszar realizacji	Ilość osób niepełnosprawnych objętych programem	Odpowiedzialny	Okres realizacji
	bezpieczeństwa mieszkańców DPS w Bielawie oraz w Niemczy poprzez doposażenie budynków w sprzęt ewakuacyjny	służącego ewakuacji osób z niepełnosprawnościami	w Bielawie		Spółecznej w Bielawie	
8.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji społecznej	Organizowanie integracyjnych imprez kulturalno – oświatowych i innych działań o charakterze integracyjnym	Dom Pomocy Społecznej w Bielawie	125 osób	Dom Pomocy Społecznej w Bielawie	2026-2030
9.	Rozbudowa istniejącego budynku byłego pogotowia ratunkowego oraz budynku apteki szpitalnej, dostosowanego do potrzeb osób z niepełnosprawnościami z windą i odpowiednimi ciągami komunikacyjnymi oraz toaletami	Przeprowadzenie niezbędnych prac remontowych i modernizacyjnych	Szpital w Dzierżoniowie	Niepełnosprawni mieszkańcy powiatu dzierżoniowskiego	NZOZ Szpital Powiatowy w Dzierżoniowie sp. z o.o.	2026-2030
10.	Likwidacja barier w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikacji	Zakup i montaż drzwi wewnętrznych o szerokości w świetle co najmniej 90 cm w budynkach szpitala w Dzierżoniowie i w Bielawie	Szpital w Dzierżoniowie i w Bielawie	Niepełnosprawni mieszkańcy powiatu dzierżoniowskiego	NZOZ Szpital Powiatowy w Dzierżoniowie sp. z o.o.	2026-2030
11.	Likwidacja barier w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikacji	Zakup i montaż poręczy i uchwytów w ciągach komunikacyjnych oraz uchwytów ułatwiających korzystanie z urządzeń higieniczno – sanitarnych w budynkach Szpitala w Dzierżoniowie i w Bielawie	Szpital w Dzierżoniowie i w Bielawie	Niepełnosprawni mieszkańcy powiatu dzierżoniowskiego	NZOZ Szpital Powiatowy w Dzierżoniowie sp. z o.o.	2026-2030
12.	Likwidacja barier w zakresie umożliwienia osobom	Zakup i montaż windy w budynku A Szpitala w Dzierżoniowie	Szpital w Dzierżoniowie i w Bielawie	Niepełnosprawni mieszkańcy powiatu dzierżoniowskiego	NZOZ Szpital Powiatowy w Dzierżoniowie sp.	2026-2030

L.p.	Zadanie	Sposób realizacji	Obszar realizacji	Ilość osób niepełnosprawnych objętych programem	Odpowiedzialny	Okres realizacji
	niepełnosprawnym poruszania się i komunikacji				z o.o.	
13.	Likwidacja barier w zakresie umożliwienia osobom z niepełnosprawnościami poruszania się i komunikacji	Wymiana windy w budynku C („Matki i dziecka”)	Szpital w Dzierżoniowie	Niepełnosprawni mieszkańcy powiatu dzierżoniowskiego	NZOZ Szpital Powiatowy w Dzierżoniowie Sp. z o.o.	2026-2030
14.	Likwidacja barier w zakresie umożliwienia osobom z niepełnosprawnościami poruszania się i komunikacji	Wymiana windy w Szpitalu w Bielawie (Oddział okulistyczny i ZOL)	Szpital w Bielawie	Niepełnosprawni mieszkańcy powiatu dzierżoniowskiego	NZOZ Szpital Powiatowy w Dzierżoniowie Sp. z o.o.	2026-2030
15.	Pośrednictwo pracy	Udzielanie osobom z niepełnosprawnościami informacji o ofertach przy upowszechnianych w ePracy oraz innych ogólnodostępnych bazach ofert. Przekazywanie tych informacji za pośrednictwem dostępnych form komunikacji, np. email, telefon, konto na praca.gov.pl, itp.	Powiat dzierżoniowski	Według potrzeb	Powiatowy Urząd Pracy w Dzierżoniowie	2026-2030
16.	Przygotowanie i realizacja Indywidualnych Planów Działania (IPD)	Przygotowanie przez doradców do spraw zatrudnienia IPD dostosowanych do potrzeb, możliwości i oczekiwań osoby z niepełnosprawnościami	Powiat dzierżoniowski	Według potrzeb	Powiatowy Urząd Pracy w Dzierżoniowie	2026-2030
17.	Poradnictwo zawodowe	Świadczenie indywidualnego i grupowego poradnictwa zawodowego	Powiat dzierżoniowski	Według potrzeb	Powiatowy Urząd Pracy w Dzierżoniowie	2026-2030
18.	Pomoc w nabywaniu wiedzy, umiejętności i kwalifikacji	Pomoc realizowana w formie szkoleń indywidualnych, finansowania egzaminów oraz bonów na kształcenie	Powiat dzierżoniowski	Według potrzeb	Powiatowy Urząd Pracy w Dzierżoniowie	2026-2030

L.p.	Zadanie	Sposób realizacji	Obszar realizacji	Ilość osób niepełnosprawnych objętych programem	Odpowiedzialny	Okres realizacji
		ustawiczne				
19.	Rehabilitacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami (m.in. tworzenie stanowisk pracy, staż, prace interwencyjne, bon na zasiedlenie, roboty publiczne)	Umowa pomiędzy wnioskodawcą a PUP, skierowanie przez PUP	Powiat dzierzoniowski	Według potrzeb	Powiatowy Urząd Pracy w Dzierżoniowie	2026-2030
20.	Przebudowa i modernizacja pomieszczeń grup wychowawczych i szkolnych	Przebudowa i modernizacja części pomieszczeń na parterze, I i II piętrze	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Piławie Górnej	117 osób	Dyrektor Ośrodka	2026-2027
21.	Remont i modernizacja infrastruktury Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Ośrodku Szkolno – Wychowawczym w Piławie Górnej	Remont i modernizacja pomieszczeń i ciągów komunikacyjnych Warsztatu Terapii Zajęciowej	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Piławie Górnej	45 osób	Dyrektor Ośrodka	2030
22.	Likwidacja barier transportowych	Zakup busa do przewozu uczniów Specjalnego Ośrodka Szkolno – Wychowawczego i uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej w Piławie Górnej	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Piławie Górnej	117 osób	Dyrektor Ośrodka	2030
23.	Tworzenie warunków sprzyjających edukacji i rehabilitacji dzieci i młodzieży, integracji społecznej	Prowadzenie zajęć rewalidacyjnych i rewalidacyjno-wychowawczych. Organizacja i uczestnictwo w impreza integracyjnych, sportowych, kulturalnych i turystycznych	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Dzierżoniowie	85 osób	Dyrektor Ośrodka	2026-2030
24.	Likwidacja barier architektonicznych wewnątrz i na zewnątrz budynków placówki	Budowa podjazdów do budynków Placówki dla wózków inwalidzkich, remont i modernizacja infrastruktury SOSW	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Dzierżoniowie	85 osób	Dyrektor Ośrodka	2026-2030
25.	Likwidacja barier transportowych	Zakup busa do przewozu uczniów i wychowanków	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy	85 osób	Dyrektor Ośrodka	2028-2030

L.p.	Zadanie	Sposób realizacji	Obszar realizacji	Ilość osób niepełnosprawnych objętych programem	Odpowiedzialny	Okres realizacji
		Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Dzierżoniowie	w Dzierżoniowie			
26.	Modernizacja budynku na potrzeby osób niepełnosprawnych	Budowa windy zewnętrznej. Przystosowanie wewnątrz budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Powiatowe Centrum Poradnictwa Psychologicznego – Pedagogicznego i Doradztwa Edukacyjnego w Dzierżoniowie	100 osób	Dyrektor	2026-2030
27.	Budowa budynku mieszkalnego dla osób z niepełnosprawnościami w ramach programu „Samodzielność-Aktywność-Mobilność!” Wspomagane Społeczności Mieszkaniowe	Stworzenie infrastruktury Wspomaganych Społeczności Mieszkaniowych w postaci 12 mieszkań wspomaganych dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności wymagających wysokiego poziomu wsparcia.	Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Dzierżoniowie	12 osób	Zarząd Koła Polskiego Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną w Dzierżoniowie	2026-2027
28.	Znoszenie barier architektonicznych w jednostkach organizacyjnych gminy	Przeprowadzenie inwestycji/zakupów znoszących bariery architektoniczne	Miasto Dzierżoniów-jednostki organizacyjne gminy	osoby korzystające z jednostek organizacyjnych	Urząd Miasta w Dzierżoniowie, placówki organizacyjne gminy	2026-2030
29.	Rozwój Środowiskowego Domu Samopomocy	Zwiększenie liczby miejsc i działań, utworzenie domu typu D	Środowiskowy Dom Samopomocy w Dzierżoniowie	60 osób	Środowiskowy Dom Samopomocy Dzierżoniów	2026-2030
30.	Likwidacja barier transportowych	Zakup mikrobusu przystosowanego do przewozu osób z niepełnosprawnościami (z windą lub rampą)	Miasto Dzierżoniów	30 osób	Środowiskowy Dom Samopomocy Dzierżoniów	2026-2030
31.	Funkcjonowanie punktu konsultacyjnego na rzecz osób z niepełnosprawnością	Prowadzenie punktu	Miasto Dzierżoniów	Według zgłoszeń	Organizacja pozarządowa	2026-2030
32.	Funkcjonowanie Dzierżoniowskiej Rady ds.	Powołanie Rady	Miasto Dzierżoniów	Brak szacunku	Urząd Miasta w Dzierżoniowie	2026-2030

L.p.	Zadanie	Sposób realizacji	Obszar realizacji	Ilość osób niepełnosprawnych objętych programem	Odpowiedzialny	Okres realizacji
	Osób z Niepełnosprawnościami					
33.	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i izolacji społecznej	Stworzenie uczestnikom bezpiecznej i przyjaznej przestrzeni do aktywnego udziału w życiu społecznym oraz wzmacnianie ich samodzielności i kompetencji społecznych	Zespół Ośrodków Wsparcia, Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielawie	95 osób	Dyrektor i Kierownik Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielawie	2026-2030
34.	Dzień Osób Niepełnosprawnych-Każdy Inny-Wszyscy Równi	Spotkanie i piknik	Powiat Dzierżoniowski	350 osób	Dyrektor Zespołu Ośrodków Wsparcia w Bielawie	2026-2030
35.	Międzypokoleniowy Piknik Integracyjny-Razem najlepiej	Spotkanie i piknik	Gmina Bielawa	250 osób	Dyrektor Zespołu Ośrodków Wsparcia	2026-2030
36.	Likwidacja barier architektonicznych w jednostkach organizacyjnych	Przystosowanie budynków jednostek organizacyjnych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Jednostki organizacyjne Gminy Bielawa	Według potrzeb	Jednostki organizacyjne Gminy Bielawa	2026-2030
37.	Rehabilitacja i terapia osób z niepełnosprawnościami	Zakup sprzętu rehabilitacyjnego i terapeutycznego dla jednostek organizacyjnych	Jednostki organizacyjne Gminy Bielawa	Według potrzeb	Jednostki organizacyjne Gminy Bielawa	2026-2030
38.	Integracja osób z niepełnosprawnościami	Imprezy i spotkania okolicznościowe	Miasto Bielawa	89 osób	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów w Bielawie	2026-2030
39.	Likwidacja barier architektonicznych w jednostkach organizacyjnych Gminy Łagiewniki	Przystosowanie budynków jednostek organizacyjnych Gminy Łagiewniki do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Gmina Łagiewniki	Według potrzeb	Gmina Łagiewniki	2026-2030
40.	Programy na rzecz osób z niepełnosprawnościami	Realizacja programów na rzecz osób z niepełnosprawnościami	Gmina Łagiewniki	Według potrzeb	Gmina Łagiewniki	2026-2030
41.	Programy na rzecz osób z niepełnosprawnościami	Realizacja programów na rzecz osób z niepełnosprawnościami	Gmina Wiejska Dzierżoniów	Według potrzeb	Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Dzierżoniów	2026-2030

L.p.	Zadanie	Sposób realizacji	Obszar realizacji	Ilość osób niepełnosprawnych objętych programem	Odpowiedzialny	Okres realizacji
42.	Likwidacja barier w jednostkach organizacyjnych Gminy Piława Górna	Przystosowanie budynków jednostek organizacyjnych Gminy Piława Górna do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Gmina Piława Górna`	Według potrzeb	Gmina Piława Górna	2026-2030
43.	Kręgi wsparcia osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów	Powołanie kręgów w celu wymiany wzajemnych informacji i wsparcia	Powiat dzierżoniowski	30 osoby	Fundacja Dolnośląski Uniwersytet Niepełnosprawności	2026-2030
44.	Koordinator aktywizacji społecznej	Powołanie koordynatora	Powiat dzierżoniowski	30 osób	Fundacja Dolnośląski Uniwersytet Niepełnosprawności	2026-2030
45.	Prowadzenie telefonu zaufania dla osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin	Uruchomienie telefonu zaufania. Obsługiwany będzie przez osoby z doświadczeniem niepełnosprawności, które przejdą szkolenie w udzielaniu e-porad	Powiat dzierżoniowski	150 osób	Fundacja Dolnośląski Uniwersytet Niepełnosprawności	2026-2030
46.	Utworzenie „Mapy Barier” dla osób niepełnosprawnych w Powiecie dzierżoniowskim	Utworzenie mapy barier, wskazującej niedogodności codziennego życia osób niepełnosprawnych	Powiat dzierżoniowski	50 osób	Fundacja Dolnośląski Uniwersytet Niepełnosprawności	2026-2030
47.	Kultura, turystyka i rekreacja osób z niepełnosprawnościami	Organizowanie imprez kulturalnych, turystycznych i rekreacyjnych dla osób z niepełnosprawnościami	Powiat dzierżoniowski	100 osób	Fundacja Dolnośląski Uniwersytet Niepełnosprawności	2026-2030
48.	Szkolenia w zakresie dostępności i niepełnosprawności	Organizowanie szkoleń z zakresu dostępności i niepełnosprawności	Powiat Dzierżoniowski	100 osób	Fundacja Dolnośląski Uniwersytet Niepełnosprawności	2026-2030
49.	Sport, kultura, turystyka i rekreacja osób z niepełnosprawnościami	Organizowanie imprez sportowych, kulturalnych, turystycznych i rekreacyjnych	Powiat dzierżoniowski	40 osób	Stowarzyszenie Amazonki i osób z chorobami	2026-2030

L.p.	Zadanie	Sposób realizacji	Obszar realizacji	Ilość osób niepełnosprawnych objętych programem	Odpowiedzialny	Okres realizacji
		osób z niepełnosprawnościami			nowotworowymi	
50.	Sport, kultura, turystyka i rekreacja osób z niepełnosprawnościami	Organizowanie imprez sportowych, kulturalnych, turystycznych i rekreacyjnych osób z niepełnosprawnościami	Powiat dzierzoniowski	100 osób	Polski Związek Niewidomych Koło w Dzierżoniowie	2026-2030
51.	Rehabilitacja społeczna osób z niepełnosprawnościami	Realizacja zadań ustawowych w zakresie rehabilitacji społecznej osób z niepełnosprawnościami	Powiat dzierzoniowski	Niepełnosprawni mieszkańcy powiatu	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia	2026-2030
52.	Realizacja programów na rzecz osób z niepełnosprawnościami	Informacje w mediach i realizacja programów na rzecz osób z niepełnosprawnościami	Powiat dzierzoniowski	Niepełnosprawni mieszkańcy powiatu	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i Ochrony Zdrowia	2026-2030
53.	Przebudowa (remont) dróg powiatowych, budowa chodników	Eliminacje barier architektonicznych, budowa bezpiecznych aktywnych przejść dla pieszych	Sieć dróg powiatowych na terenie Powiatu Dzierżoniowskiego	Mieszkańcy powiatu	Zarząd Dróg Powiatowych	2026-2030

Powyższą tabelę sporządzono na podstawie przedstawionych opracowań poszczególnych jednostek organizacyjnych i wydziałów Starostwa Powiatowego w Dzierżoniowie oraz organizacji pozarządowych Powiatu Dzierżoniowskiego

VI. Podsumowanie

„Program działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w powiecie dzierżoniowskim na lata 2026 – 2030” jest dokumentem perspektywicznym przewidzianym do realizacji w okresie 5 letnim i kontynuacją „Programu na rzecz osób niepełnosprawnych w powiecie dzierżoniowskim na lata 2021 – 2025”. Jest dokumentem, którego wdrażanie wymaga współpracy wielu partnerów społecznych, w tym samorządu powiatowego i samorządów gminnych, instytucji oświaty, kultury, sportu i turystyki, jednostek służby zdrowia, organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami podmiotów zajmujących się aktywizacją społeczną i zawodową osób z niepełnosprawnościami i ich rehabilitacją. Realizacja tego programu przyniesie korzyści nie tylko osobom z niepełnosprawnościami, ale całej społeczności Powiatu dzierżoniowskiego.

Osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny, opiekunowie oczekują integracji z lokalną społecznością, chcą być jej częścią, pragną jednak większej samodzielności. Jednakże na tej drodze pojawiają się liczne problemy, które powinny być w miarę możliwości rozwiązywane, między innymi poprzez ukierunkowane starania władz samorządowych. Realizacja niniejszego programu pozwoli na sukcesywne eliminowanie przynajmniej kilku z nich co wpłynie znacząco na poprawę jakości życia osób z niepełnosprawnościami naszego powiatu.

Program ma charakter otwarty. Przewiduje uwzględnianie różnorodnych potrzeb i możliwości ich zaspokajania tak, by elastycznie reagować na zmieniającą się rzeczywistość oraz zwiększać efektywność realizowanych zadań.

Aby móc to osiągnąć, ze względu na długą perspektywę czasową Programu przewiduje się jego aktualizacje, które uwzględnią wyniki ewaluacji Programu jak również, m.in. zmiany społeczno-ekonomiczne, zmiany prawne oraz zmiany zapotrzebowania na dane rozwiązania i działania.

Zakres realizacji zadań ujętych w programie uzależniony będzie od wielkości środków finansowych samorządu powiatowego a także środków samorządów gminnych. Będzie to zależne również od wielkości środków własnych podmiotów realizujących zadania na rzecz osób z niepełnosprawnościami zlecane do

realizacji przez samorządy. Realizacja części zadań będzie możliwa przy wykorzystaniu środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazywanych corocznie samorządowi powiatowemu na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Uzasadnienie

Przedstawiony „Program działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami w Powiecie Dzierżoniowskim na lata 2026-2030” jest kontynuacją Programu uchwalonego przez Radę Powiatu Dzierżoniowskiego w dniu 24 listopada 2020r.

W przedstawionym Programie zostały określone kolejne działania, które w znacznym stopniu zaspokoją potrzeby osób z niepełnosprawnościami oraz przyniosą korzyść również mieszkańcom całego Powiatu Dzierżoniowskiego.

W bieżącym roku upływa termin obowiązywania „Programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Powiecie Dzierżoniowskim na lata 2021-2025”, w związku z czym na samorządzie powiatowym spoczywa obowiązek przyjęcia Programu na następne lata, aby nadal efektywnie realizować pomoc osobom z niepełnosprawnościami zamieszkującym na terenie Powiatu. Program został opracowany przy współpracy i po konsultacjach z Gminami Powiatu Dzierżoniowskiego oraz organizacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Realizacja Programu w poprzednich latach wykazała, iż bardzo praktyczne jest usystematyzowanie działań i wprowadzenie ich w życie z korzyścią dla najbardziej potrzebującej grupy społecznej, jaką są osoby z niepełnosprawnością.

Przewodniczący
Zarządu Powiatu

Grzegorz Kosowski